

استفتائات جدید (اسفند ماه) - 3 / اسفند / 1401

مسئولیت کارگر برای جبران خسارت

سؤال 1: اگر کارگر با وجود دقت و توجه در هنگام کار، سهواً به مال صاحب کار یا وسیله ای که برای استفاده در اختیار اوست آسیب بزند، آیا ضامن است و باید خسارت بدهد؟

جواب: اگر وسیله یا ابزاری باشد که جهت انجام کار در اختیار او قرار گرفته و بدون کوتاهی یا زیاده روی (افراط و تفریط) در هنگام کار بدان آسیب رسیده است، ضامن نیست؛ اما اگر مسئولیت تعمیر آن ابزار را داشته، ضامن است هر چند بدون کوتاهی یا زیاده روی باشد، مگر آن که طبیعت کار، اقتضای آن خسارت را داشته است.

تصرف در اموال کودک

سؤال 2: آیا جایز است پول هایی که دیگران به کودک نابالغ هدیه می کنند را برای نیازهای کودک (خوراک و پوشاک) مصرف کنیم یا نگهداری آن تا زمان بلوغ او بر ولی وی واجب است؟

جواب: در صورتی که اینگونه تصرفات توسط ولی مفسده ای برای فرزند نداشته باشد، جایز است.

سفر شخصی ضمن سفر شغلی

سؤال 3: کسی که شغلش رانندگی است، از شهرش به نیت کار و تفریح (هر دو) حرکت می کند و پس از رسیدن به مقصد و اتمام کار، چند روز (کمتر از ده روز) به نیت تفریح می ماند، تکلیف نمازش چیست؟

جواب: تا زمانی که در مقصد توقف دارد، نماز تمام است اما هنگام برگشت بنا بر احتیاط واجب باید بین نماز تمام و شکسته، جمع کند.

امتیاز خودروی واگذار شده

سؤال 4: امتیاز خرید ماشینی را فروختم و خریدار پول آن را کامل به شرکت پرداخت کرد و پس از مدتی، مبلغی از طرف شرکت به حساب من واریز شد؛ این پول متعلق به من است یا خریدار؟

جواب: اگر امتیاز بر حسب قانون و مقررات واگذار شده است، مبلغ واریز شده به خریدار تعلق دارد.

شک های باطل کننده نماز

سؤال 5: آیا با رخ دادن شک های باطل کننده، بی درنگ نماز باطل می شود یا اگر پس از اندکی فکر کردن شک از بین برود، نماز صحیح است؟

جواب: در این صورت بنا بر احتیاط واجب باید قدری فکر و تأمل کند چنانچه شک از بین نرفت (یقین یا گمان به یک طرف پیدا نکرد)، نماز باطل می شود.

حکم امامت جماعت هنگام نقص عضو

سؤال 6: آیا کسی که پای او از مچ قطع شده می تواند امام جماعت شود؟

جواب: در فرض سؤال امام جماعت شدن مانعی ندارد.

سجده نماز

سؤال 7: در صورت نبودن مَهْر (خاکی یا سنگی) برای نماز بر چه چیز های دیگری می توان سجده کرد؟ آیا می توان بر کاغذ و دستمال کاغذی نیز سجده کرد؟

جواب: سجده نماز باید بر زمین یا گیاهان غیر خوراکی و پوشیدنی که از زمین می روید مانند سنگ، خاک، چوب، برگ درختان و امثال آن

انجام گیرد و سجده بر چیزهای خوراکی و پوشاکی، هر چند از زمین بروید مانند پنبه و گندم و نیز چیزهای معدنی که از جنس زمین محسوب نمی‌شود مانند فلزات، شیشه و امثال آن صحیح نیست اما سجده بر چیزهایی که از زمین می‌روید و فقط خوراک حیوان است مانند علف و کاه صحیح است و همین طور سجده بر مثل آجر، سفال، گچ، آهک، سیمان و نیز کاغذ و دستمال کاغذی که از چوب و گیاهان (غیر از کتان و پنبه) ساخته می‌شود، صحیح می‌باشد.

پرداخت اجرت کمتر از مقدار تعیین شده

سؤال 8: اگر تعمیرکار مبلغی را برای تعمیر تعیین کرده باشد و پس از اتمام کار، مشتری متوجه شود که مقدار اجرت بیش از عرف بازار است، آیا باید مبلغی که مشخص شده، پرداخت شود؟

جواب: اگر تفاوت به اندازه ای است که معمولاً مردم نسبت به این مقدار تسامح نمی‌کنند، مشتری می‌تواند قرارداد را فسخ کند و اجرت المثل (اجرت متعارف در مانند این معامله) را بپردازد.

اشتباه در محاسبه مدت اقامت ده روزه

سؤال 9: شخصی فکر می‌کرده که مدت اقامت او، ده روز است و پس از چند روز متوجه شد که نه روز بوده و اشتباه محاسبه کرده است؛ تکلیف نمازهایی که تمام خوانده و نمازهای بقیه روزها چیست؟

جواب: اگر قصد داشته فقط تا روز معینی مثلاً دوشنبه بماند و به تصور این که تا دوشنبه، ده روز می‌شود قصد ده روز کرده (در حالی که کمتر می‌شده)، در این صورت وظیفه، نماز شکسته است و باید نمازهایی که کامل خوانده، اگر در وقت متوجه شد، اعاده کند و اگر خارج وقت متوجه شد، بنابر احتیاط واجب قضا کند. اما اگر قصد داشته واقعا ده روز بماند و چون به اشتباه تصور می‌کرده تا دوشنبه ده روز می‌شود، تصمیم گرفته که تا دوشنبه بماند (یعنی قصد او به گونه‌ای بوده که اگر می‌دانست تا آن زمان، ده روز نمی‌شود، روزهای بعد را هم می‌ماند تا ده روز کامل شود)، نمازش تمام بوده و نمازهای قبلی هم صحیح است.

وفای به عهد و نذر

سؤال 10: کسی عهد یا نذر کرده است که چنانچه گناهی کند، روز بعد روزه بگیرد در این صورت اگر عمداً گناه کند ولی روز بعد به سفر ضروری یا غیر ضروری برود، تکلیفش چیست؟

جواب: رفتن به مسافرت گرچه غیر ضروری باشد، اشکال ندارد اما باید قضای روزه را بگیرد.